

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets hovedpunkter

1.1. Lovforslaget har til formål at gennemføre regler, som giver stærkt forgældede skyldnere, der undergives konkursbehandling, mulighed for at få saneret den del af gælden, der ikke dækkes gennem udlodningen i konkursboet. Forslaget er udformet på grundlag af betænkning nr. 957/1982.

1.2. Efter lovforslaget får stærkt forgældede personer under visse omstændigheder mulighed for at få nedskrevet den del af deres gæld, som ikke dækkes gennem en konkursbehandling, til en realistisk størrelsesorden og i forbindelse hermed få sat deres betaling af den realistiske del af gælden i system. Den foreslåede ordning omfatter kun skyldnere, der er fysiske personer. Opnåelse af gældssanering forudsætter, at skyldneren godtgør, at han ikke er i stand til og ingen udsigt har til at kunne opfylde sine gældsforpligtelser. Det er desuden en betingelse, at skyldnerens forhold og omstændighederne i øvrigt taler for gældssanering. Sager om gældssanering skal behandles af skifteretterne. Afgørelsen af, om betingelserne for gældssanering er opfyldt, skal træffes af skifteretten ud fra en samlet konkret vurdering.

Ved skifterettens kendelse om gældssanering skal der ske en normalisering af skyldnerens gæld, således at han sættes i stand til og motiveres til at afvikle gælden i løbet af en overskuelig periode. Som almindeligt udgangspunkt skal skyldnerens samlede usikrede gæld nedsættes så meget, at han vil være i stand til at betale den resterende del i løbet af 5 år. Nedsættelsesprocenten skal fastsættes på grundlag af en opgørelse af skyldnerens forventede indtægter og udgifter i den pågældende periode under hensyn til, at han og hans husstand kan opretholde en beskeden levelfod. Kendelsen skal desuden som regel indeholde en henstands- og afdragsordning angående skyldnerens betaling af den del af gælden, som fortsat skal bestå. Ved væsentlig misligholdelse af den afdragsordning, som fastsættes af skifteretten, er fordringshaverne ikke længere bundet af henstandsordningen. Skyldes

misligholdelsen, at skyldneren groft har tilsidesat sine forpligtelser efter gældssaneringskendelsen, skal skifteretten på begæring kunne ophæve kendelsen, således at den nedskrevne del af gælden påny kommer til at hvile på skyldneren.

1.3. Skyldnerens begæring om gældssanering skal indgives til skifteretten inden indkaldelsen til den afsluttende skiftesamling i konkursboet. Dette betyder, at behandlingen af begæringen kan slås sammen med de afsluttende forretninger i konkursboet. Udsendelse og bekendtgørelse af udkast til regnskab og udlodning i boet samt af skyldnerens forslag til gældssanering vil således kunne ske på en gang, ligesom spørgsmålene kan drøftes i samme skifteretsmøde.

2. Baggrunden for forslaget

De senere års reformer af reglerne om udlæg, tvangsauktion og konkurs har i vidt omfang haft til formål at sikre en bedre varetagelse af hensynet til skyldneren. Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til de ændringer, der blev gennemført i retsplejeloven ved lov nr. 258 af 26. maj 1976 (udlægsreglerne) og lov nr. 291 af 8. juni 1978 (reglerne om tvangsauktion). De nye udlægsregler indebærer bl.a., at der normalt først, når der er gået 6 måneder fra en forgæves udlægsforretning hos skyldneren, påny kan foretages fogedforretning mod den pågældende (den såkaldte fredningsregel).

Efter de gældende regler har skyldneren imidlertid ikke mulighed for uden samtykke fra fordringshaverne at få slettet gælden. Dette gælder, selv om skyldneren er stærkt forgældet, og selv om det er åbenbart, at han ikke har rimelig udsigt til at blive i stand til at opfylde sine forpligtelser. Der er heller ikke mulighed for at tage hensyn til årsagen til, at skyldneren er overbebyrdet med gæld.

Der kan anføres væsentlige hensyn for, at stærkt forgældede personer får adgang til at få saneret deres økonomi. Manglende mulighed for at få slettet ubetalelige fordringer fører ofte til, at overbebyrdede skyldnere opgiver på egen hånd at forsøge at gøre noget for at ændre deres forhold. Adgang til gældssanering vil imidlertid ikke kun